

SK

Závěrečná deklarácia

Komentár účastníkov konferencie na tému: “Stratégie prekonania ekonomickej a finančnej krízy – Aké sú možnosti činností pre sociálnych partnerov?” organizovanou EZA v spolupráci s EZAB a CSA s medzinárodnou účasťou v Mníchove (Nemecko) v dňoch 13. – 15.03.2009.

Globálna finančná kríza opustila virtuálne finančné trhy a rozrástla sa na vážnu globálnu ekonomickú krízu, na ktorej začiatku sa nachádzame.

Ako sieť kresťanských odborových hnutí a zamestnaneckých organizácií s obavami sledujeme jej dopady na situáciu zamestnancov. Napriek tejto situácii a práve teraz je veľmi dôležité aby sme sa postavili za naše základné etické otázky ako je vytváranie a udržiavanie stálych pracovných miest, bezpečné a spravodlivé mzdové podmienky zamestnancov a zachovanie systémov sociálneho zabezpečenia. S týmto podkladom a z tohto presvedčenia sme zostavili nasledovnú deklaráciu:

Finančná a ekonomická kríza sa v súčasnosti vzájomne posilňujú a ich dopady sú badateľné vo všetkých oblastiach sveta. Táto skutočnosť viedla k drastickým korekciám odhadov ekonomického rastu v roku 2009 a k hlbkej celosvetovej recesii, ktorej indikátory ako pokles dopytu, znižovanie nadčasov a skracovanie pracovného času, chýbajúce investície a znižovanie miezd sú zreteľné. Akútny nedostatok dopytu je jednou z hlavných príčin slabej ekonomickej situácie v ktorej sa väčšina krajín ocitla.

Zvládnutie ekonomickej a politickej krízy má celosvetovo absolútnu prioritu. Bez dodatočných investícií v oblasti vzdelávania, infraštruktúry, zdravotníctva, ochrany ovzdušia, energetiky a potravinového zabezpečenia môžu byť následky krízy fatálne.

Kvôli medzinárodnej nezávislosti financií, trhov a politiky, národné sólo projekty nevedú nikam. Najväčšou prioritou v tomto kontexte musí byť ochrana európskych zamestnancov. Preto požadujeme koordinovaný prístup na globálnej, regionálnej, národnej a lokálnej úrovni, ktorý zahŕňa sociálnych partnerov a mimovládne organizácie (NGO), aby boli dôsledky krízy dlhodobo minimalizované a dopyt stimulovaný.

Najviac zasiahnutí krízou sú tí ktorí neboli zahrnutí v jej počiatkoch a ktorí sa teraz obávajú straty zamestnania, alebo už prácu stratili – ľudia vo svete práce a ich rodiny. Je dôležité vytvoriť ekonomické stimulačné plány takým spôsobom, aby boli požiadavky zamestnancov vzaté do úvahy a aby mali zamestnanci z iniciovaných programov osôh.

Aby bola garantovaná adekvátne reprezentácia záujmov zamestnancov, je dôležité zahrnúť do miestnych, národných, európskych a medzinárodných vyjednaní odborové zväzy a zamestnanecké organizácie. Iba tak bude možné prekonať veľkú neistotu zamestnancov a ich nedôveru v banky a ekonomiku. Je na jednotlivých štátoch aby ľudia následným a súdržným jednaním podporili a usmernili. Najdôležitejšia je skutočná spolupráca a solidarita medzi politikou, ekonomikou a odborovými zväzmi.

Sociálni partneri majú dôležitý priestor pre manévrovanie na rozličných úrovniach. Ako partneri vo vyjednaníach musia získať pozornosť na národnej, európskej a medzinárodnej úrovni:

Možné smery konania vo vzťahu k zamestnancom

Sociálni partneri by mali pokračovať v presadzovaní zavedenia minimálnych miezd na zákonom základe alebo na základe kolektívneho vyjednaní a kolektívnych dohôd, postaviť sa zoči-voči štátu za uvoľňovanie malých a stredných príjmov na posilnenie dopytu, rozšíriť časový limit na získanie podpory v nezamestnanosti a spomenuté by mali zaradiť do programov ďalšieho vzdelávania, mali by tlačiť na rozširovanie možností zvyšovania kvalifikácie zamestnancov, predchádzať založeniu majetku užívaného majiteľom použitím alternatívnych spôsobov financovania a trvať na tom, aby domácnosti dostávali úvery od bánk podporovaných štátom.

Možné smery konania vo vzťahu k firmám

Sociálni partneri by mali presvedčiť firmy na základe vzájomnej dohody o zavedení flexibilného pracovného času a tréningových programov namiesto vyradenia zamestnancov z práce, trvať na tom aby firmy dostávali úvery od bánk podporovaných štátom a presadzovať možnosti zvýšenia formovania akciových kapitálov firiem cez kapitálovú spoluúčasť zamestnancov v ich firmách a získať viac možností pre spolurozhodovanie zamestnancov vo firmách.

Možné smery konania vo vzťahu k finančnému systému

Sociálni partneri sú povinní trvať na vytváraní efektívneho dozoru a kontrolných mechanizmov finančného systému prostredníctvom funkčných riadiacich finančných orgánov a prostredníctvom výkonného, nezávislého a novovytvoreného kontrolného systému na národnej, európskej a medzinárodnej úrovni. Mali by podporovať obmedzenie spotrebných investícií, dôchodkov a poisťných fondov do vysoko regulovanej sféry, požadovať vyššie kapitálové základy bánk a obhajovať prísnu separáciu medzi tradičnými bankovými funkciami a investičnej sféry. Ďalej by mali od štátu požadovať vytvorenie garantovaného systému pre súkromné banky a certifikáciu produktov finančného trhu. Ďalšou možnosťou znižovania špekulatívnych bublín môže byť zdanenie krátkodobých a špekulatívnych transakcií a zavedenie dane z prevodu akcií od určitej marže. Sociálni

partneri by mali presvedčiť štát, aby viac kontroloval nezávislé ratingové agentúry tvrdším a záväznejším spôsobom, aby tak následne znižoval platy manažérov a postavil ich proti progresívnej dani z príjmov. Sme proti vyplácaniu bonusov, pretože sa ukázali ako netransparentné a neúspešné.

Možné smery konania vo vzťahu k štátnej moci

Sociálni partneri by mali trvať na dostatočnej implementácii ekonomických stimulačných plánov štátu na lokálnej, národnej, európskej a medzinárodnej úrovni. Sociálne aspekty ako investície do vzdelávania a zdravotníctva musia byť jadrom takýchto programov. Oblasť vedy a výskumu a projektov dlhodobej infraštruktúry by mali taktiež byť podporované. Perspektívnym modelom prevencie sociálneho dumpingu v budúcnosti, ktorý sú sociálni partneri povinní presadzovať, je zavedenie koridorového modelu, ktorý stanovuje vzťah medzi HDP a sociálnymi výdavkami a tak prispieva ku garancii systému sociálneho zabezpečenia. Štát by mal presadzovať vytváranie nových pracovných príležitostí v perspektívnych a udržateľných odvetviach a propagovať alternatívne zdroje energií. Požadovať by sa malo aj vytvorenie jednoduchého a spravodlivého fiškálneho systému, ktorý predchádza oslobodenie firiem od daní a zakazuje úplný prevod zisku.

Možné smery konania vo vzťahu k boju proti chudobe

Sociálni partneri by mali primäť vlády k zvýšeniu dohodnutého percenta rozvojovej pomoci na 0.56% hrubého národného dôchodku do roku 2010 a na 0.7% do roku 2015. Predovšetkým EU, ktorá vytvorila pre svoje členské krajiny postupný plán dosiahnutia týchto cieľov, musí pokračovať v presadzovaní tohto cieľa vzhľadom na finančnú situáciu. Návrhom, ktorý by mali sociálni partneri podporiť, je zavedenie dane z krátkodobých transakcií ako súčasť reformy finančných trhov. Časť z týchto príjmov by sa mohla použiť na dodatočné fondy pre oblasť rozvojovej pomoci a boja proti chudobe.

Súčasná kríza a strata dôvery obyvateľov vo finančný a ekonomický systém, ktorá krízu sprevádza, ponúkajú šancu reformovať súčasnú finančnú štruktúru trvalo udržateľným spôsobom podľa uvedených návrhov, a šancu dostať sociálne komponenty sociálnej trhovej ekonomiky opäť do popredia. Predovšetkým zamestnanci a chudobní obyvatelia, ktorí sa nie vlastnou vinou stali hlavnými obeťami tejto krízy, by sa z nej mali dostať posilnení sociálnymi programami. Pre to je potrebné, aby sa do agendy EU dostala nová definícia Lisabonskej stratégie ako primárna záležitosť. V tomto kontexte je povinnosťou štátov presadzovať potrebné zmeny prostredníctvom perspektívnych a spravodlivých postupov a prostredníctvom dialógu. Cieľom má byť perspektívny boj proti príčinám krízy pomocou prezentovaných návrhov.

This project receives funding from the European Community.